

Znamy pierwszych gości Festiwalu Conrada

2017-06-13

Siri Hustvedt, Agneta Pleijel, Achille Mbembe, Adam Hochschild, Wojciech Brzoska, Maria Dąbrowska, a także Frédéric Boyer i Serge Bloch - to pierwsi potwierdzeni goście tegorocznej edycji Festiwalu Conrada (23-29 października). Temat przewodni - Niepokój - czerpie swoją nazwę z tomu Josepha Conrada zatytułowanego „Tales of Unrest”.

- Przekład tego tytułu na „Opowieści niepokojące” nie jest zadowalający - tłumaczy dyrektor artystyczny festiwalu prof. Michał Paweł Markowski. - Są to raczej „Doniesienia z krainy niepokoju”, które nie tyle są niepokojące, co niepokój próbują diagnozować, opowiedzieć, przybliżyć, zinterpretować, zorientować nas w narastającym chaosie informacyjnym. Podobnie i my: chcemy rozmawiać o współczesnych niepokojach na świecie, o niespokojnych ruchach jednostek i zbiorowości, o gwałtownych emocjach, domagających się rozładowania i lękach dotyczących niejasnej przyszłości, która, jak sto lat temu, w czasach Conrada, zaczyna już rozciągać swój czarny cień nad nami - zaznacza.

Niepokój to pojęcie, które odsyła do różnych doświadczeń, jego sens zmienia się w zależności od kontekstu i zmusza nas do ciągłej pracy interpretacyjnej. Żeby tę różnorodność zaprezentować czytelnikom i czytelnikom, każdemu z festiwalowych dni przypisano inną emocję, która łączy się z niepokojem. Są to odpowiednio: Lęk (Fear), Gniew (Anger), Nadzieja (Hope), Wrogość (Hostility), Upokorzenie (Humiliation), Duma (Pride), Godność (Dignity).

- Człowiek staje się niespokojny gdy się czegoś boi, gdy traci poczucie bezpieczeństwa, gdy ktoś go upokarza, gdy wpada w gniew - mówi prof. Markowski. - Ale opuszcza też strefę spokoju gdy ma nadzieję na lepsze życie, gdy duma i godność nie pozwalają mu zgodzić się z jakimś stanem rzeczy, z czyjąś postawą, z jakąś polityką, gdy wytrzymałość została napięta nad miarę. Niepokój jest tyleż niefortunny, gdy powoduje dyskomfort, co pożądany, jako zachęta do działania. Niepokój umieszcza się na „linii cienia”, między tym, jak jest, a tym jak mogłoby być, albo między tym jak być nie powinno, a tym, jak być musi. Rzadko kiedy jednak niepokój jest poczuciem jednostkowym, nie mającym żadnego związku z życiem innych. Wręcz przeciwnie: wszystkie niepokojące emocje odnoszą się do wspólnego życia, które opisuje literatura i którego omówieniem, każdego roku zajmuje się Festiwal Conrada - dodaje.

Tradycyjnie już, na festiwalu gościć będą zarówno autorzy doskonale znani polskim czytelnikom, jak i uznani na świecie twórcy, o których - organizatorzy są przekonani - będzie głośno w Polsce jeszcze w tym roku.

Siri Hustvedt (ur. 1955) jest amerykańską pisarką, eseistką i poetką. Urodziła się w Minnesocie, ale jako nastolatka uczęszczała do szkoły w Bergen w Norwegii, skąd pochodzi część jej rodziny. Na studia wróciła do USA, gdzie w 1977 zdobyła dyplom z historii (St. Olaf College, Minnesota), a dziewięć lat później uzyskała tytuł doktora na Uniwersytecie Columbia. Jej debiutancki tom opowiadań „Na ośle” ukazał się w 1992 (polskie wydanie 1999, przeł. Krzysztof Obłucki).

Jako eseistka zajmuje się przede wszystkim malarstwem i sztukami wizualnymi, ale często podejmuje też problemy z pogranicza psychologii, filozofii i neurologii. Proza Hustvedt była tłumaczona na 30 języków - w Polsce ukazało się w sumie sześć jej książek. Poza debiutem są

to: „Oczarowanie Lily Dahl” (2000, przeł. Magdalena Słysz), „Co kochałem” (2006, przeł. Renata Górczyńska), „Amerykańskie smutki” (2011, przeł. Wojśław Brydak), „Lato bez mężczyzn” (2014, przeł. Joanna Hryniewska) oraz „Świat w płomieniach” (2017, przeł. Jerzy Kozłowski). Jej ostatnia powieść była nominowana do Nagrody Bookera.

Achille Mbembe (ur. 1957 w Kamerunie) wykłada historię i nauki polityczne na uniwersytecie Witwatersrand w Johannesburgu (RPA) oraz na wydziale literatury francuskojęzycznej Duke University (USA). Zajmuje się przede wszystkim krytyką postkolonialną, nadając jej nowy wymiar – wskazuje podobieństwa między sytuacją krajów postkolonialnych oraz zachodnich demokracji. Idee Mbembego są przedmiotem komentarzy filozoficznych i politycznych, a także stanowią inspirację dla artystów, kuratorów i krytyków sztuki najnowszej.

Jego książki tłumaczone są na wiele języków. Do najważniejszych należą: „De la postcolonie” (2000) (O Postkolonii), „Critique de la raison nègre” (2013) (Krytyka czarnego rozumu), „Sortir de la grande nuit: Essai sur l’Afrique décolonisée” (2010) (Wyjść z wielkiej nocy: esej o Afryce zdekolizowanej) i „Polityka wrogości” (2016) (Politiques de l’inimitié).

Adam Hochschild (ur. 1942) jest amerykańskim pisarzem, dziennikarzem, historykiem i wykładowcą, absolwentem Harvardu w dziedzinie literatury i historii. Od czasów studenckich angażuje się w działalność na rzecz obrony praw człowieka. Jest jednym z założycieli pisma „Mother Jones”, stale współpracuje m.in. z „The New Yorker”, „Harper’s Magazine” oraz „The New York Review of Books”. Trzy z jego ośmiu książek ukazały się dotychczas po polsku: „Duch króla Leopolda. Opowieść o chciwości, terrorze i bohaterstwie w kolonialnej Afryce” (2012), „Pogrzebać kajdany. Wizjonerzy i buntownicy w walce o zniesienie niewolnictwa” (2016) oraz „Lustro o północy. Śladami wielkiego Treku” (2016).

Laureat m.in. złotego medalu przyznawanego przez jury Kalifornijskiej Nagrody Książkowej, nagrody Amerykańskiego PEN Clubu dla najlepszej książki z zakresu literatury faktu, Pokojowej Nagrody Literackiej Dayton oraz przyznawanej przez Amerykańskie Stowarzyszenie Historyków Nagrody im. Theodore’a Roosevelta i Woodrow Wilsona za całokształt twórczości. Od 2014 r. jest członkiem Amerykańskiej Akademii Sztuki i Nauki.

Frédéric Boyer (ur. 1961) – francuski pisarz, tłumacz, znawca Biblii, autor wierszy, opowiadań, esejów i tłumaczeń. Przekładał m.in. dzieła św. Augustyna i Szekspira. Jako kierownik literacki wydawnictwa Bayard kierował pracami nad nowym tłumaczeniem Biblii na język francuski, dokonany przez wybitnych biblistów i pisarzy współczesnych. Wraz z Sergem Blochem stworzył także obrazkową wersję Starego i Nowego Testamentu wydanej w Polsce nakładem Wydawnictwa Dwie Siostry.

Serge Bloch (ur. 1956) – francuski grafik, ilustrator i autor książek obrazkowych. Tworzył projekty graficzne i ilustracje dla wielu czasopism dziecięcych, a jego rysunki ukazują się w prasie francuskiej, japońskiej i amerykańskiej (m.in. „The Washington Post”, „The New York Times”, „The Boston Globe”). Od dwudziestu lat jest kierownikiem artystycznym wydawnictwa Bayard Jeunesse. Jego rysunki są proste i oszczędne, a jednocześnie subtelne i pełne humoru. Wraz z Frédéricem Boyerem stworzył obrazkową wersję Biblii.

Agneta Pleijel (ur. 1940) – szwedzka prozaiczka, poetka, dramatopisarka, tłumaczka.

**Magiczny
Kraków**

Studiowała filozofię, literaturoznawstwo i antropologię, zajmowała się także krytyką literacką. Wraz z mężem, dziennikarzem polskiego pochodzenia Maciejem Zarembą-Bielawskim, przełożyła na szwedzki wiersze Zbigniewa Herberta. W latach 1988-90 była szefem szwedzkiego PEN Clubu. W Polsce ukazały się cztery jej powieści: „Kto zważa na wiatr” (1999, przeł. Halina Thylwe), „Zima w Sztokholmie” (2000, przeł. Grażyna Wąsowicz-Ludvigsson), „Lord Nevermore” (2003, przeł. Iwona Jędrzejewska) oraz „Wróżba” (2016, przeł. Justyna Czechowska).

Maria Dąbrowska – działaczka społeczna, pedagog, założycielka fundacji „Zmiana”. Zajmuje się [m.in.](http://m.in) resocjalizacją przez czytanie oraz dostarczaniem książek do więzień.

Wojciech Brzoska (ur. 1978) – poeta i muzyk, współzałożyciel zespołu Brzoska i Gawroński. Absolwent kulturoznawstwa na Uniwersytecie Śląskim. Debiutował w 2000 roku tomikiem „Blisko coraz dalej”. Ma na swoim koncie 7 książek poetyckich (ostatnio wydał zbiór „W każdym momencie, na przyjście i odejście”, 2015) oraz 2 płyty. Swoje utwory publikował między innymi w „Tygodniku Powszechnym”, „Odrze”, „Przekroju” i „Czasie Kultury”. Był redaktorem Magazynu Literackiego „Kursywa”, a także redaktorem działu poezja w „ArtPAPIERZE”. Od lat zajmuje się propagowaniem kultury wśród osób przebywających w więzieniu.

Więcej o Festiwalu Conrada na www.conradfestival.com.